

Борщовецька В.Д. Укладання навчально-методичних комплексів з ділової англійської мови в умовах кредитно-модульної системи навчання / В. Д. Борщовецька // Вісник ЧНПУ: зб. наук. праць.– Чернігів, 2011. – №85.– С.37- 39.

УДК 811. 111 (083.132): 378.147.88

Борщовецька В. Д.

**УКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ З
ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ
СИСТЕМИ НАВЧАННЯ**

У статті розглядаються питання, присвячені укладанню НМК з ділової англійської мови в умовах кредитно-модульної системи. Пропонується зміст самостійної роботи студентів. Розроблені критерії навчальних досягнень студентів з ділової англійської мови.

Ключові слова: навчально-методичний комплекс, ділова англійська мова, самостійна робота, критерії оцінювання.

В умовах зростання інтеграції світової спільноти та включення нашої країни у світову фінансово-кредитну систему ділова англійська мова стала засобом спілкування фахівців із зарубіжними колегами в ситуаціях суспільно-економічної діяльності, що передбачає практичне володіння мовою, тобто вміння брати участь в усному та писемному спілкуванні. Потреба держави в таких фахівцях висока, отже, розширюється підготовка відповідних фахівців та підвищуються вимоги до рівня володіння діловою англійською мовою.

Сучасними міжнародними освітніми програмами передбачається, що випускники ВНЗ мають володіти уміннями вільно висловлюватися засобами іноземної мови без суттєвих затрат часу на пошук адекватних мовних засобів у процесі досягнення ними соціальних, академічних і професійних цілей.

Сучасний стан розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України потребує якісно нового підходу не лише до проблем вивчення економіки взагалі, а й до іншомовної підготовки майбутнього фахівця зокрема.

Відповідно до такого соціального замовлення виникає нагальна потреба у якісно новому підході до методики навчання ділової англійської мови, а отже й до укладання навчально-методичних комплексів з дисципліни [2]. На сучасному етапі не існує єдиного уніфікованого підходу до його структури та змісту основних структурних частин. Дискутивними є питання щодо форм організації занять з «Ділової англійської мови», номенклатури завдань для самостійної роботи, критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів згідно з дескрипторами рівнів володіння іноземною мовою тощо.

Метою цієї публікації є поділитися досвідом роботи щодо змісту позааудиторної самостійної роботи та критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Ділова англійська мова».

З метою розвитку в майбутніх фахівців умінь ділового спілкування англійською мовою, велику роль відіграє організація позааудиторної самостійної роботи студентів, що є невід'ємною складовою процесу вивчення ділової англійської мови [4]. Під позааудиторною самостійною роботою студента ми розуміємо таку форму організації та здійснення навчально-когнітивної діяльності студента під керівництвом викладача в позааудиторний час, передбачений навчальною програмою, яка є логічним продовженням аудиторної роботи і спрямована на удосконалення умінь іншомовного мовлення в сферах ділового спілкування.

Зміст позааудиторної самостійної роботи студента визначається робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

У якості позааудиторної самостійної роботи студента з ділової англійської мови пропонуємо навчальний матеріал відповідно до тематики модулів, а також підготовку і проведення презентації-реклами з використанням

сучасних інформаційних технологій та підготовкою відповідного Портфоліо [2].

Підготовка такої презентації відбувається в мікрогрупах після засвоєння відповідного матеріалу і проведення пробної презентації-реклами на аудиторному занятті [3].

Наведемо приклад змісту самостійної роботи з «Ділової англійської мови» згідно з модулями, визначеними навчальною програмою.

MODULE I. GLOBALISATION

1. Key contributors to Globalisation. The history of Globalisation
2. Global companies
3. The marketing mix (the 4 P's)
4. Telephoning skills: dos and don'ts
5. Memos
6. Comparisons in Business English
7. Past Indefinite vs Present Perfect

MODULE II. EMPLOYMENT

1. Interview questions
2. Direct and indirect questions
3. Applying for a job
4. CV
5. Business Letter. Application Letter
6. Letter of Credit

MODULE III. MEETINGS IN BUSINESS LIFE

1. Phases of Meetings
2. Agenda
3. Minutes
4. Business Play: running a meeting
5. Business reports
6. Proposals

MODULE IV. GIVING PRESENTATION IN ENGLISH

1. Steps of any presentation
2. Classic introduction and finishing well
3. Useful language for giving a presentation
4. Leaflets
5. Compiling your presentation portfolio
6. Giving your own presentation (group project)

Важливим компонентом НМК є критерії оцінювання навчальних досягнень студентів [1]. Нижче наведемо приклад розроблених нами критеріїв з урахуванням рівня володіння студентами мовою та відповідними дескрипторами.

Студент отримує оцінку «відмінно», якщо він: формує чітко уявлення і вільно висловлюється англійською мовою щодо культурних відмінностей; може брати участь у запланованих і незапланованих дискусіях, дебатах, розмовах на економічну та ділову тематику у сферах професійного та непрофесійного (e.g. coffee break, party, etc.) ділового спілкування майже без утруднень; може провести презентацію з використанням програми «Power Point», розвиваючи окремі точки зору та доходячи логічного висновку, зі створенням portfolio презентації; може здійснювати та відповідати на телефонні дзвінки, релевантні професійній та бізнес тематиці; розуміти програми радіо та телевізійних передач на професійну та бізнес тематику без надмірних зусиль; може повністю розуміти спеціалізовані тексти та складні інструкції англійською мовою на професійну та бізнес тематику, оцінюючи особливості їх стилю; може виражати думку у формі чіткого, добре структурованого тексту; може писати резюме, супровідний лист, ділові записки, листи, доповіді, анотації, листівки на складні теми, підкреслюючи найважливіше та добираючи стиль відповідно до уявного читача.

Студент отримує оцінку «добре», якщо він: формує уявлення і може висловлюватися англійською мовою щодо культурних відмінностей; може брати участь у запланованих дискусіях, дебатах, розмовах на економічну та

ділову тематику у сферах професійного та непрофесійного (e.g. coffee break, party, etc.) ділового спілкування з достатнім ступенем невимушеності й спонтанності, так, щоб відбулася природна інтеракція з носіями мови; може провести презентацію з використанням програми «Power Point», викладаючи та захищаючи свою точку зору, зі створенням portfolio презентації; може здійснювати та відповідати на телефонні дзвінки, релевантні професійній та бізнес тематиці; розуміти більшість програм радіо та телевізійних передач на професійну та бізнес тематику; може повністю розуміти спеціалізовані тексти та складні інструкції англійською мовою на професійну та бізнес тематику; може висловлювати думку у формі чіткого тексту, наводячи аргументи «за» і «проти»; може писати резюме, супровідний лист, ділові записки, листи, доповіді, листівки, анотацію.

Студент отримує оцінку задовільно», якщо він:

може брати участь у запланованих дискусіях, розмовах на економічну та ділову тематику у сферах професійного та непрофесійного (e.g. coffee break, party, etc.) ділового спілкування, тема яких знайома, особисто значуща, пов'язана з професійною діяльністю; може провести презентацію з використанням програми «Power Point», будуючи прості зв'язні висловлювання, зі створенням portfolio презентації; може розуміти основний зміст телефонних дзвінків та надати необхідну загальну інформацію, розуміти головний зміст більшість програм радіо та телевізійних передач на професійну та бізнес тематику за умови, коли мовлення відносно повільне і чітке; може розуміти спеціалізовані тексти які містять пов'язані з професійною діяльністю мовні та мовленнєві зразки; може писати резюме, супровідний лист, ділові записки, листи, доповіді, листівки, анотації.

Таким чином, у межах цієї статті ми розглянули деякі складові, а саме: зміст самостійної роботи та критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Ділова англійська мова» в умовах кредитно-модульної системи навчання. Перспективним є удосконалення НМК з іноземної мови з метою підвищення ефективності навчання іноземних мов у ВНЗ України.

Борщовецкая В.Д.

Составление учебно-методических комплексов по деловому английскому языку в условиях кредитно-модульной системы обучения.

В статье рассматриваются вопросы, посвящены составлению учебно-методических комплексов по деловому английскому языку в условиях кредитно-модульной системы обучения. Предлагается содержание самостоятельной работы студентов. Разработаны критерии оценивания знаний студентов по деловому английскому языку.

Ключевые слова: учебно-методический комплекс, деловой английский язык, самостоятельная работа, критерии оценивания.

The article is dedicated to the problem of compiling Business English teaching and methodological complex under the Bologna process conditions. The content of self study has been suggested. The evaluation criteria of Business English have been developed.

Key words: teaching and methodological complex, Business English, self study, evaluation criteria.

Литература

1. Борщовецька В.Д. Оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах кредитно-модульної системи / Борщовецька В.Д. – Лінгвістичні та методичні проблеми навчання мови як іноземної: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 6-7 травня 2008 р.). – Полтава, 2008. – С. 40-43.
2. Борщовецька В.Д. Вакалюк Н.І. Укладання робочих програм з іноземної мови в умовах кредитно-модульної рейтингової системи: з досвіду роботи / Борщовецька В.Д. Вакалюк Н.І. – Вісник Київського національного університету технологій та дизайну: Збірник наук. праць.– 2008. – Том 1.– С. 336- 339.

3. Борщовецкая В.Д. Организация самостоятельной работы студентов в микрогруппах при обучении деловому английскому языку / Борщовецкая В.Д. – Актуальные проблемы лингвистики и лингводидактики иностранного языка делового и профессионального общения: Материалы III Международной научно-практической конференции (Москва: РУДН, 2008. – с. 12-13.
4. Каменева Т.М. Психолого-педагогічні аспекти організації самостійної роботи майбутнього менеджера-економіста в процесі вивчення ділової англійської мови // Вісник КНЛУ. Серія: Педагогіка та психологія. – К.: КНЛУ, 2005. – Випуск 8. – С. 168–175.